

In negentien negen vijf

Het Verenigd Koninkrijk buiten beschouwing gelaten, komt het niet voor dat landen twee maal het verzoek krijgen om een Wereldjamboree te organiseren. Dat Nederland het verzoek wel kreeg om, na 1937, in 1995 dat nogmaals te doen is dus alleen daarom al opmerkelijk. Een andere opmerkelijkheid was dat het de eerste Jamboree was, waaraan ook meisjes deelnamen. Tot dan was een Jamboree een jongensaangelegenheid.

Het logo van de jamboree van 1995

Ergens in het begin van augustus in dat jaar reed ik – net terug van een fijne vakantie in Portugal – met zoon Lars Flevoland in om in Dronten, meer precies in Bid-dinghuizen, die Jamboree te bezoeken. Het was een groot evenement met 29.060 deelnemers uit 169 landen dat gehouden werd van 1 tot 11 augustus.

Net als in 1937 in Vogelenzang was ook hier sprake van een ruime Koninklijke belangstelling voor dit Scoutinggebeuren. Hoewel op dat moment Prins Claus beschermheer van Scouting Nederland was, werd de opening van de Jamboree verricht door Koningin Beatrix. Ze werd door Prins Claus vergezeld en ook door koning Karl Gustav van Zweden, die zich – net als in 1937 zijn vader Gustav Adolf – ook nog als deelnemer aan de Jamboree had laten inschrijven. Het motto van de jamboree was 'Future is Now'. Om het heden en de toekomst te laten samenvallen, dat valt nog niet echt mee. Maar misschien moet het pionieren van een 65 meter hoge toren (hij moest in het 'Guinness Book of Records') als een bijdrage aan dit pogen gezien worden. Wat mezelf betreft: Ik had me sinds het midden der zestiger jaren eigenlijk niet meer zo met scouting beziggehouden. Maar een Jamboree in Nederland, dat wou ik toch wel eens zien.

De toren van 65 meter hoog

Vereniging Vrienden van Scouting

Op het 'marktplaats' bezochten we een stand van wat de vereniging 'Vrienden van Scouting' bleek te zijn. Ik raakte in gesprek met een meneer in een blazer over de goede oude tijd van de NPV. Hij bleek nog te weten wie ik was en dat ik artikeltjes in 'De Verkenner' schreef. Lars vond dat toch wel opmerkelijk en zei dat ik maar lid moest worden van deze club als ze zelfs nu nog wisten wie ik was. En dat was dus het hernieuwde contact met de padvinderij na een tussenliggende periode van zo'n dertig jaren van afzijdigheid.

De postzegels van de Jamboree in Vogelenzang

In 1937 had de PTT een drietal keurige postzegels uitgegeven. Er was een zegel met de pijlpunt van scouting, die een waarde had van 1 cent. Dan was er een postzegel van 6 cent met vlaggen erop en een trommel op de voorgrond. En tenslotte een met de afbeelding van de Griekse God Hermes uit de oudheid. Hermes stond symbool voor een soort oerpadvinder, die altijd bereid was om een goede daad te verrichten. Hij was 12½ cent waard.

de Postzegel van 1995

Van deze symboliek was in 1995 niet veel meer over. Er werd een postzegel uitgegeven met een waarde van zeventig cent. Hij was gemaakt van een foto van de Franse verkenners Jean Prevot, die een jaar eerder op de Europese Jamboree bij Biddinghuizen genomen was. Dat de ontwerper een niet-Nederlandse jongen gekozen had viel niet bij iedereen in de smaak. En de hoed die hij droeg werd in Nederland eigenlijk niet meer gebruikt als onderdeel van het uniform. En dan was hij nog eens lid van een Franse padvindersorganisatie die niet bij het Wereldbureau was aangesloten. Hij leek met zijn wat speciale scoutfit echter nog wel op Hermes, wat de zegel de bijnaam 'de naaktloper' opleverde in de postzegelhandel.

Universal Solidarity

Toen ik het artikel over de Wereldjamboree van 1937 schreef op mijn website kwam ik daarbij op het spoor van het monumentje dat in 1987 geplaatst was ter herinnering aan die Jamboree in Vogelenzang. In 1995 was Scouting Nederland er sneller bij. Al een jaar voor de Jamboree, in 1994, onthulde beschermheer Prins Claus een monument dat de naam 'Universal Solidarity' draagt. Het symboliseert de eenheid van de jeugd over de gehele wereld.

Dat thema lag de beeldhouwster, Corry Ammerlaan – van Niekerk, kennelijk beter dan het motto 'Future is Now'. Op een heuvel van 2 meter hoogte staat een RVS cirkel, de wereld, waaruit aan de bovenkant een aantal met elkaar verbonden bronzen mensfiguren komen. Twee meter is de hoogte van de zeespiegel.

In 1995 was dit monument me ontgaan, maar de wens bleef bestaan om het – net als de bielzen van Vogelenzang - op mijn website aan de bezoekers te laten zien. Op 10 november 2009 reed ik daarom opnieuw richting Dronten om dit plan uit te voeren. Bij de VVV in 'De Meerpaal' wisten ze precies waar ik zijn moest: tegenover de ingang van Walibi World, een pretpark aan de Spijkweg 30 te Biddinghuizen.

De mensfiguren

18^e Wereld Jamboree augustus 1995

"FUTURE IS NOW"

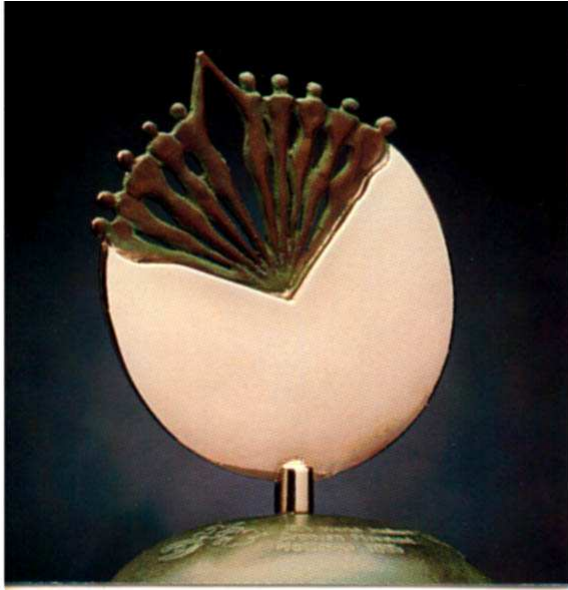
Gemeente Dronten Scouting Nederland Provincie Flevoland

"Universal Solidarity"

Artiest: Corry Ammerlaan-van Niekerk

Maar hier leek mijn geluk mij ook nu weer te verlaten. De Spijkweg werd van rotondes voorzien en was aan beide kanten afgesloten. Aan een kant was een rotonde in de maak. Daar kon je alleen met een tractor naar binnen. De andere kant van de weg had slechts het bord dat hij was afgesloten voor alle rijverkeer. Als initiatiefrijk padvinder toch maar even geprobeerd en ja hoor: ik kwam uit bij de ingang van Walibi World. Even vragen waar het monument staat. Via 'Dat staat hier helemaal niet' kwam ik tenslotte toch bij de twee meter hoge heuvel aan. Het weer was wat somber, maar de foto's staan hier voor jullie te kijk. Bij het monument tref je een tweetal borden met verwijzingen aan. En er staat schrikdaad omheen. Oppassen dus!

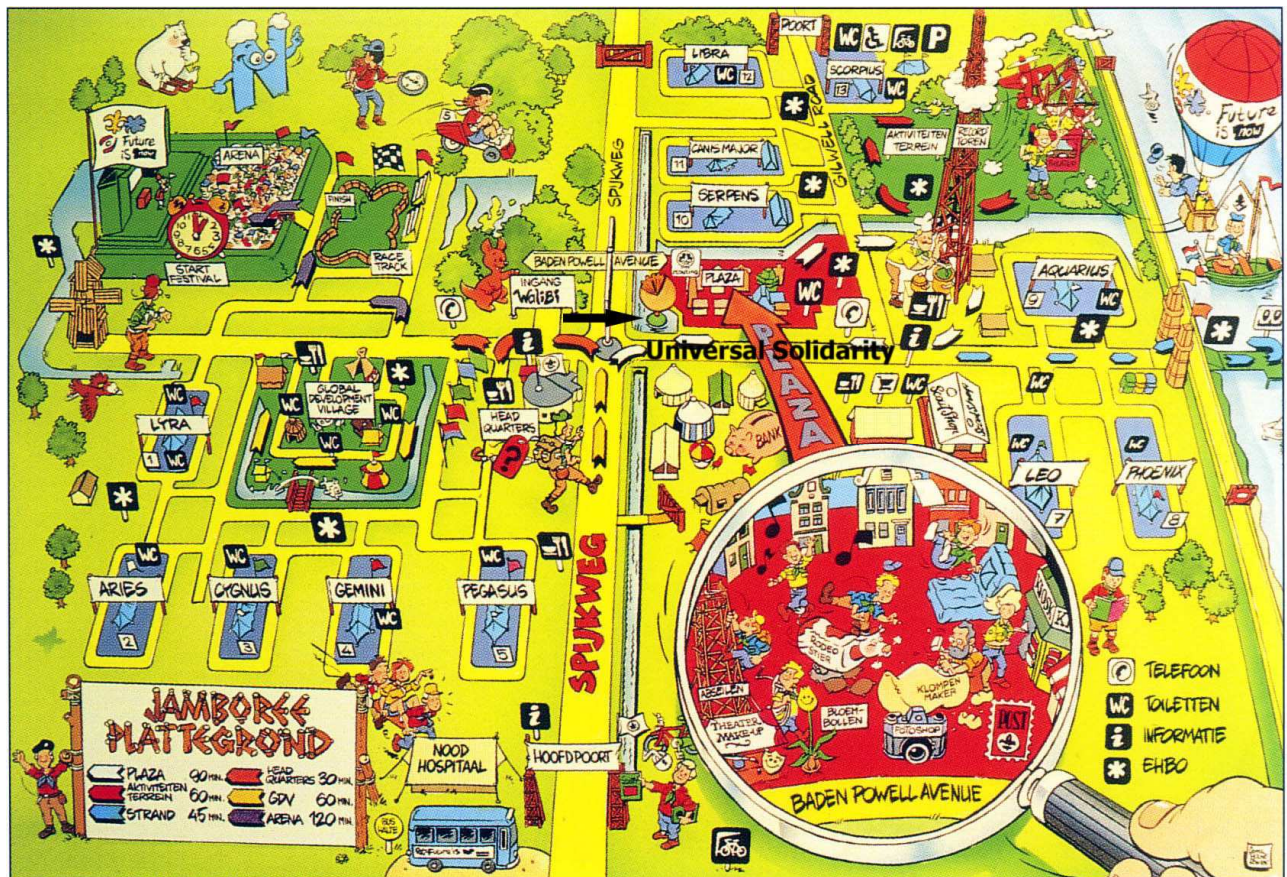
Voor de echte souvenirjagers moet nog vermeld worden dat er ook een miniatuurtje van het monument bestaat, dat in 1995 in een voorverkoop en op het jamboreeterrein verkocht werd. Na nog wat padvinden heb ik er op 'Marktplaats' eentje weten te scoren. De opbrengst was bestemd om padvinders uit arme landen in de gelegenheid te stellen aan de Jamboree deel te nemen.

Corry Ammerlaan schrijft over haar kunstwerk:

"Betrokkenheid bij mens en maatschappij zijn voor mij altijd wezenlijk geweest. Jongeren uit alle landen van de wereld voelen zich als cultuurgemeenschap verwant en met elkaar verbonden. Uit deze verbondenheid groeien waardevolle contacten. Bovengenoemde heb ik in mijn ontwerp verwerkt. Het universele heb ik gesymboliseerd door de cirkelvorm. De lijnen van de cirkel gaan over in menselijke belijning; ieder is een deel van het geheel."

Op deze foto schudt Prins Claus Corry Ammerlaan – van Niekerk de hand bij de onthulling van het monument. Dat was in 1994, een jaar voordat de Jamboree gehouden werd tijdens een soort proefjamboree van 1 t/m 11 augustus in Dron-ten. Tijdens die proefjamboree werd ook de foto voor de postzegel gemaakt. Achter de prins staat Bas van Bommel in scoutuniform. En achter Corry staat de Heer van Dijk, de directeur van Artihove. Dat is het atelier van Corry Ammerlaan in Bergschenhoek, waar Universal Solidarity bedacht is.

De plattegrond is een Ansichtkaart getekend door Ron Verbrugge, die op het Jamboreeterrein verkocht werd. Ik heb die plattegrond een beetje bewerkt. Het monument is met een pijl aangegeven. De naam 'Universal Solidarity' staat erbij.

De Spijkweg loopt van Noord naar Zuid door het midden van de plattegrond. Links van de Spijkweg zie je bij voorbeeld 'Global Development Village' en de 'Arena' aangegeven. Rechts van het monument is de 'Plaza', waar ik lid werd van Vrienden van Scouting. Links van de Spijkweg ligt ook nu nog Walibi World.

De subkampen zijn aangegeven met namen (in het Engels) van een sterrenbeeld zoals bij voorbeeld 'Aquarius' (Waterman) rechts van de Plaza. In de Arena werden de Openings- en de Sluitingceremonies gehouden en gaven de deelnemende landen dagelijks demonstraties. In het Global Development Village lieten Scoutsorganisaties van over de hele wereld zien op watvoor manieren ze maatschappelijk actief waren in hun land. Organisaties als Greenpeace, UNICEF, Amesty International en het Wereldnatuurfonds verleenden hun medewerking. De journalist Sjoerd van der Meulen schreef er een werkboek over met ideeën over hoe je terug thuis in je eigen land een eigen werelddorp kon bouwen.

Voor de Jamboree werd ook nu weer een liedje gecomponeerd. Door Henk Westbroek. De titel van het liedje sloot aan bij het motto van de Jamboree; "The Future starts Today"

Het werd gezongen door Albert West, die al sinds 1973 als zanger actief was. Hij was, zeker in 1995, erg bekend. Hij zong het liedje samen met The Dutch Scouts Choir. Er werd een CD uitgegeven bij Dureco, waarvan het liedje de titelsong was. Als je de link aanklikt, dan kun je het liedje horen. Ik herinner me het nummer niet als een geweldig succes in de hitparade.

<http://www.kelpin.nl/fred/Jamboree1995.mp3>

- © Fred Kelpin. Maastricht, 18 januari 2010.
Met dank aan Piet Kroonenberg, Leny Doelman, Ben Golob, Jan Toes (van de gemeente Dron-
ten) en Ide André (van www.welpen.pietermaritz.nl)